

TATTIANA
BREZINSKÁ

MŇA SA
NEZBAVÍŠ

Epitovky

**NESKUTOČNÁ
SÉRIA NÁHOD**

Quitouky

B
T
atiana
rezinská

ISBN 978-80-8254-029-4

Evitovky

Mňa sa nezbavíš

Evitovky

TATIANA BREZINSKÁ

” Tento príbeh
je vymyslený.

Osoby v ňom neexistujú.

Jedine, že by áno... “

1.

Posledný októbrový deň. Ostatné dni boli veľmi studené, aj keď slnečné. Aj tak som často chodievala na prechádzky mestom, aby som si aspoň trochu vyvetrala hlavu. Pracovných povinností som mala viac ako dost' a žila som si veľmi slušne. Ale osobný život som mala rozbitý. Trvalo mi dlho, kým som sa spamätala zo všetkých útrap minulosti a postavila sa na nohy. Ale ešte nie sebavedomo. Ani úspech v práci mi zatiaľ ešte nepomáhal cítiť sa lepšie.

Ležérne som sa oprela o stĺp verejného osvetlenia a kapucňu na mikine som si ešte viac stiahla do očí. Tie mi zakrývali obrovské rámy tmavých okuliarov. Jesenné slnko bolo príjemné, no odrazy slnečných lúčov v kalužiach vody už nie. Bolela ma z nich hlava a výsostne som ich neznášala pri šoférovaní.

Teraz som však bola na prechádzke. Drala som si nové tenisky a vetrala mozog. Nie však pľúca. Slastne som vydýchla ďalší kúdol dymu z čerstvo zapálenej cigarety. Znova som si potiahla, vychutnala vôňu a chuť tabaku, nechala ho klzať mojím vnútro a znova som ho vyfúkla.

Opierala som sa o ten stĺp a pozorovala som svojho exmanžela. Bola to náhoda. Nie som žiadny špión. Nemám žiadne postranné úmysly. Len som na neho natrafila. Na nich.

Môj bývalý manžel a jeho nová manželka. On štyridsaťročný a ona takmer o polovicu mladšia. Odhadom. Nepoznala som ju, nevedela som, kto to je. Ani som nemala záujem podísť bližšie a pozorovať ich. Ale to, že je mladá, má dlhé plavé vlasy a je štíhla, som videla aj zo svojej bezpečnej vzdialenosti.

Nezovieralo mi srdce. Necítila som nenávisť ani som nežiarlila. Vlastne som necítila nič.

Vlasy môjmu exmanželovi začali vypadávať krátko po našom sobáší. Možno rok, čo sme boli manželia. Na desiate výročie bol lysý ako poleno. To, čo mu chýbalo na hlave, vyvážil porast od očí dole. Ale ako som si všimla, teraz mal dokonalé strnisko. Žiadna brada na štýl ZZ Top. Zjavne konečne navští-

vil barbera, ku ktorému som ho ja celé roky nevedela dostať. Nuž, nová láska, nové zvyky. A môj bývalý zrazu vyzeral prudko použiteľne. Pre niekoho, kto s ním neprežil posledné dve dekády svojho života, bol nepochybne atraktívny. Po rozvode sme si obaja nastavili nové štartovacie čiary a iné ciele. On mal nové manželstvo, ja nový život, v ktorom som dokázala dýchať bez toho, aby ma niekto kontroloval.

Zahasila som ohorok o blízky smetný kôš a vytiahla som si ďalšiu cigaretu. Zapálila som si a naďalej som pozorovala osoby na môj dohľad.

Tomuto sa hovorí čistý masochizmus. Aj keď som k nemu už roky necítila nič viac ako ľudskú náklonnosť, no bez štipky lásky, teraz som cítila bolesť srdca. Nie kvôli nemu. V tomto prípade som to mala v sebe dávno vyriešené. Ale kvôli krivde, ktorá sa nám v konečnom dôsledku stala obom. Trpeli sme v našom vzťahu. Obaja sme boli obeťami rozhodnutia niekoho iného. Zaslúžil si byť šťastný. Rozum mi hovoril, že je to tak správne a ja musím byť prajná.

Ale priamemu kontaktu som sa vyhýbala. Na to som ešte nebola pripravená.

Z bezpečnej vzdialenosti, z mojej vlastnej bubliny som na nich pozerala. S kapucňou stiahnutou hlboko do tváre, aby ma nespoznali.

Čisté martýrium.

„Tie tvoje svaly, miláčik. Sú väčšie ako včera,“ napodobnila som jej hlas.

„Tie tvoje pery, zajačik môj. Zjedol by som ich,“ odpovedala som hlbokým barytónom.

Náhodný okoloidúci sa na mňa začudovane pozrel. „Som schizofrenička,“ skríkla som naňho. Jeho krok hneď nadobudol vyššiu frekvenciu. Bolo to odo mňa úplne detinské, priam až trápne. Už som si v duchu za to nadávala. Moja prchká povaha a čiasťočná neohrabanosť zas zvíťazili. S týmto som si nevedela dať rady. Bola som taká vždy, keď som si myslela, že som zatlačená do úzkych.

Som rozvedená rok a pol. Celé naše manželstvo som vedela, že budem rozvedená. Posledných päť rokov veľmi intenzívne.

ONA nebola príčinou nášho rozchodu. To je jednoznačné, a preto som ju ani nemohla nenávidieť. Nebolo prečo. Ona v tom bola nevinne.

Príčinou bola absolútna rozdielnosť našich pováh. A keďže sme boli bezdetní a majetok sme si rozdelili bez zbytočných ťahaníc, rozvod prebehol expresne rýchlo. No, delili. Vzdala som sa ho. Načo by mi bolo niečo, čo by mi pripomínalo minulosť? Vďaka iným životným okolnostiam som si to mohla dovoliť. Aj keď neboli príjemné ani veselé.

„Viola?“

Ten hlas som okamžite spoznala. Patrí mojej najlepšej kamarátke. Môjmu druhému ja. Človeku, s ktorým som kadila do plienok v jasličkách, vytláčala si prvé pubertálne vyrážky a plakala na ramene počas svadobného dňa a aj počas najhoršieho dňa v mojom živote.

Tylda o mne vedela všetko.

A naše mamy, ktoré sa takisto poznali od detstva a rodili nás v rovnaký deň, museli asi spolu mať aj rovnaký zmysel pre humor, keď nám dali mená Viola a Matylda. Takéto nezvyčajné mená nemal nikto v našom okolí.

Keď sme dovŕšili osemnásť, vážne sme sa zaoberali tým, že si na matriku pôjdeme mená zmeniť.

Ale za tie roky sa Viola a Tylda na nás tak nalepili, že sme sa na to vykašali.

Takže ako existovalo v hudobnom svete Duo Bacara, tak existovalo v obyčajnom pozemskom svete v našom meste Duo Viola.

„Viola!“

Teraz to už bolo bez otázky, len s intenzívnejším naliehaním.

„Počujem ťa,“ odpovedala som bez toho, aby som sa pohla čo len o centimeter.

„Nečuč na nich.“

„Čo je to za slovo? Nečuč,“ zasmiala som sa a otočila k nej. „Vedia tvoji žiaci, ako inovuješ slovenčinu?“

„K mojim žiakom sa prihováram ľubozvučnou slovenčinou bez akéhokoľvek prznenia.“

Matylda bola ako vždy stelesnená dokonalosť.

Nikdy som nevidela nikoho podobného.

Dokonalá symetria tváre. Veľké oči orámované hustými čiernymi mihalnicami. Plné, krásne krojené pery. Husté čierne vlasy dlhé po pás. Štíhla, ale pevná postava. S dokonalým módnym vkusom. Vždy precízne zladená. Vlasy, mejkap, oblečenie, dopln-

ky. To všetko spolu ladilo. Dokonca aj jej chôdza, gestikulácia a celkové pohyby celého tela.

Niekedy sa v nej tiež bili dve osobnosti. Tak ako bola vzdelaná a vždy vystupovala ako dáma, tak sa dokázala odviazať a stával sa z nej živel. Keď nebola na dohľad svojmu zamestnávateľovi, bola divoká, hlučná, ale veselá a zábavná. Takú som ju mala radšej. Dokázala zo mňa vtedy vytiahnuť moje veselé ja, ktoré zostalo zaseknuté niekde v časopriestore.

„Neznášam ťa,“ pokrčila som nos. Tylda sa len zasmiela a tuho ma objala. Vedela, že jej to hovorím často a rada.

To, ako Tylda vyzerala, bolo podľa mňa snom mnohých žien.

Na rozdiel od nej som ja mala pehy a vlnité ryšavé vlasy, ktoré odolávali akémukoľvek náznaku účesu. Malé pretekárske brucho, ktoré som si udržiavala konzumáciou polotovarov, a jemne zachrípnutý hlas vypestovaný tonami vyfajčených cigariet. Dobré, nemohla som byť k sebe až taká sebakritická. Mala som faldíky, ale nebolo to dramatické. Mala som postavu presýpacích hodín. Aj prsia, aj boky. Aj väčší zadok, ale na ten som si bežne nevidela, takže ma nijako dramaticky netrápilo, aký je veľký.

„Pod' na kávu,“ chytila ma Tylda pod pazuchu a ťahala do najbližšej kaviarne. V jej susedstve sídlila pražiareň kávy a tá omamná vôňa lákala mnohých okoloidúcich. Skvelý reklamný ťah. Navyše, bez štipky námahy. Toto boli náhody, ktoré sa naozaj nedajú veľmi naplánovať. A skutočne neviem, čo

bolo na tom mieste skôr. Či kaviareň alebo pražiareň.

Obe niesli v sebe známky starých čias a hoci ich dopĺňali aj najnovšie módne doplnky, všetko spolu do seba zapadlo ako puzzle.

„Je mi strašná zima,“ potiahla ma za rukáv. „Ak sa nenapijem niečoho teplého a nepoložím ruky na radiátor, tak môžem poslúžiť ako predloha pre Ládové kráľovstvo 3,“ drkotala Tylda dokonale bielymi a usporiadanými zubami.

Často som sa pristihla pri tom, ako mi pohľad stuhol pri pohľade na jej ústa. Všetko som mala v hmle, len jej ukážkový chrup mi cvakal pred očami.

Fakt nechápem, ako my dve môžeme byť najlepšie kamarátky, keď sme také rozdielne. Ja som v mnohých veciach spontánna, opľasená a nemotorná. Ona rozvážna, zdržanlivá a neprístupná. Dokonalé jin a jang. Ale asi práve preto sme najlepšími kamarátkami.

Hoci, ďakujem genetike, že napriek mojej nikotínovej závislosti mám aj ja vo veľmi dobrej kondícii nielen zuby, ale aj plet'. Hoci celú obsiatu pehami, akoby som sa cez leto opaľovala so sitkom na tvári.

„Vieš, že z teba by bola pekná Snehová kráľovná, ty mrcha?“

„Ty vieš vždy dokonale použiť slová, ktoré by mali raniť, ale od teba sú ako pochvala. Ja predsa nemôžem za to, že som pekná,“ uškrnula sa. Našpúlila pery a poslala mi vzdušný bozk.

Hovorím, mrcha.

„A navyše skromná,“ dodala som sarkasticky a nechala sa ťahať opustenou ulicou. Venovala som posledný pohľad zaľúbenej dvojici a rezko vykročila smerom ku kaviarni s výstižným názvom Horúca chvíľka.

Pár ľudí sedelo na vonkajšej terase. Pozakrývaní dekami a čo najbližšie k mohutným ohrievačom si vychutnávali pariaci sa nápoj na čerstvom vzduchu.

Nepatrila som k tým dobrodruhom, ktorí dobrovoľne vystavia svoje citlivé močové cesty októbrovému mrazu. Raz som ich zápal už zažila. Od bolesti som takmer ložila po stenách a so srdcervúcim plačom som sľubovala Bohu, že som ochotná nosiť v zime aj pánske spodky, len nech ma toho utrpenia zbaví.

Zbavil.

Odvtedy nosím v zime antisexy spodky. Jasné, mohla by som nosiť štýlové dámske legíny. Ale ja som najvyššiemu sľúbila spodky a zo strachu pred božím hnevom a ďalším zápalom sa ich nemienim vzdať.

Vďaka nim mi je teplo, močové cesty poslúchajú a ja si ochotne vychutnám šálku dobrej kávy alebo horúcej čokolády vnútri podniku a rada sa pre tú chvíľu vzdám aj obľúbenej cigarety.

2.

V skutočnosti som nebola žiaden veľký kaviarenský typ. Nevidela som nijaký veľký význam v tom, aby som pila kávu niekde v spoločnosti mnohých iných cudzích ľudí, v záplave cudzích debát a smiechu, v nepohodlí drevenej stoličky.

Naozajstnou výnimkou pri mojom vykročení z komfortnej zóny bola len Horúca chvíľka, kde som

sa cítila pohodlne. Nie ako cudzinec, jedna zo stoviek tvárí, ktoré sa tam mihnú. Tu som bola doma. Tu som sa na nič nemusela hrať. Navyše, v Horúcej chvíľke mali skutočné pochopenie pre môj netradičný zvyk, s ktorým však mala veľký problém Tyl-da.

Vyzliekla som si svoju teplú, ale navlhnutú dlhú vetrovku a zavesila som ju na vešiak na stene blízko stola, ku ktorému sme si chceli sadnúť. Ruky som mala aj ja z nepríjemného mrazu stuhnuté a bolesť mi v teple kaviarne znova nadobúdali správnu farbu a hybnosť.

Sadla som si na lavicu, ktorá lemovala celú jednu stenu a poskytovala sedenie pre ďalšie štyri menšie stoly. Z druhej strany každého stola bola prisunutá jedna stará drevená stolička.

Páčil sa mi tento štýl. Bolo to ako cestovanie v čase. Vonku to bolo 21. storočie. Vnútri som sa ocitla v prvorepublikovej kaviarni. Najradšej by som na prahu dverí luskla prstami a bola oblečená ako hlavné hrdinky z Downton Abbey.

Zalovila som rukou v kabelke.

„To snáď nie,“ zastonala Matylda. „Myslela som, že z tohto si sa už vyliečila.“ Odtiahla sa od stola v nesúhlasnom geste.

„Ako sa z toho dá vyliečiť? Je to moja súčasť,“ pokrútila som záporne hlavou a pousmiala som sa. Z kabelky som vylovila šálku. Položila som ju na stôl.

„Ahoj, Viola,“ pozdravil ma Ivan, čašník, ktorý nás často obsluhoval. „Vlastná šáločka? Zas?“ neodpus-

til si jemné podpichnutie. Robil to zakaždým a stále sa mu to zdalo aj vtipné. „Dáme to, čo vždy?“

„Áno, ďakujem,“ prikývla som. Vždy to isté. Ten istý druh kávy. Nerada som vybočovala zo zvykov. Pretože zvyky mi dávali pocit istoty a bezpečia. Ak som z nich vybočila, opäť som sa cítila stratená.

„Tylda?“ otočil sa na Matyldu.

„Horúcu čokoládu a rohypnol, nech prežijem tú hanbu s kávou vo vlastnej šálke.“ Tylda bola viditeľne v rozpakoch. Pritom si to nikto nevšímal. NIKTO. Ostatným bolo fuk, či mi dajú kávu do vlastnej šálky alebo nie. Možno keby som tú kávu pila z vlastných dlaní, možno by sa začudovalo blízke okolie.

„Nie je to také zlé,“ potľapkal ju po pleci. „Na vianočných trhoch si tiež môžeš kúpiť punč a šálku vziať. Predstav si, že si na trhoch.“

„Ale táto eko bojovníčka,“ ukázala na mňa prstom, „si šálku doniesla, nie odniesla. Ak si začne ešte šúlť cigarety, odmietam s ňou niekam chodiť. Zachovať si trochu dôstojnosti nie je na škodu.“

„Halóóó, ja som tu,“ rozhodila som rukami. „A je to jednoducho tak. Z inej šálky mi káva nechutí.“

„Neobmedzuje ťa myslieť stále na to, aby si si ju nezabudla vložiť do kabelky zakaždým, keď ideš von?“ prižmúrila oči, ako sa na mňa zahľadela. V tom pohľade sa odrážalo celé spektrum jej myšlienkových pochodov.

„Nie,“ odpovedala som stroho. Ivan zo seba vydal zvuk podobný zaštekaniu. Pravdepodobne to mal byť smiech. Vzal si šálku zo stola a odkráčal k baru.

Periférne som ešte zbadala, ako pobavene krúti hlavou.

Zakaždým ho rozosmial môj zvyk a moja rovnaká požiadavka na druh kávy.

Spokojne som si preplietla prsty.

Matylda len na mňa vypúlila oči a na zdôraznenie svojho zhrozenia nimi ešte zagúľala.

„Preto si najlepšia kamoška, aby si tolerovala všetky moje nedokonalosti.“ Sladko som sa na ňu usmiala. „Tolerujeme si chyby, nie? A navyše, to je moja základná podmienka, aby som vošla do nejakej kaviarne.“

„Tak to hovoríš, akoby ti bolo ľúto míňať peniaze na kávu v podnikoch.“

„To nie,“ oponovala som. „A ty to dobre vieš,“ zdôraznila som. Toto ma nahnevalo. Bez ohľadu na to, kto to vyslovil. Som podnikateľka a sama rada podporujem podnikateľov. Moja objednávka a prepitné je kvapkou v mori, ale len kvapky tvoria to more. Problém bol naozaj v tom, že som sa upla na zvyky. Potrebovala som vo svojom živote istoty a zvyky mi ich ponúkali. Aj keď boli absurdné.

Ale bola som tu ja a Matylda.

Dve kamarátky.

Obe čerstvé štyridsiatničky.

Ja bezdetná a rozvedená.

Ona bezdetná a slobodná.

3.

Nikdy som nemala rada nedeľu. Vliekla sa mi a len sa smiala človeku do tváre. Bola signálom, že víkend sa končí a prichádza znova pracovná rutina. Pripomínalo mi to školu. Nedeľa popoludní sa niesla v znamení písania úloh a učenia sa naspamäť celých statí, ktoré som zabudla v tej chvíli, ako sme prešli na iné učivo. V skutočnosti som mala rada veci naplánované. V pracovnom živote. Páčilo sa mi mať vo všetkom poriadok a prehľad. A mala som rada svoju prácu, biznis. Lenže z čias detstva vo mne zostala antipatia k nedeli a špeciálne k jej popoludniu. Nedokázala som to zo seba vykoreniť.

Vlastne mnohých vecí z minulosti som sa nedokázala zbaviť a žiť tak, aby som nimi nebola zaťažená.

Od smrti rodičov som zostala sama. Bola som jedináčik. A moji rodičia nimi boli tiež. Toto bola smutná rodinná tradícia. Zostala som sama, bez súrodencov, bez bratrancov a sesterníc.

Možno aj preto som tak lipla na Matylde a zároveň bola za ňu vďačná. Bola pre mňa najlepšou kamarátkou, sestrou, rodinným príslušníkom. Spájalo nás veľmi veľa. A zdalo sa, že nás spojí aj bezdetná budúcnosť. Na to, aké sme rozdielne, táto paralela nás znova spájala.

Na prahu štyridsiatky sme s tým boli obidve vyrovnané. Aspoň navonok.

Ona so životom starej dievky.

Ja so životom rozvedenej.

Ale veľa vecí sa zmení, keď človek zrazu začne znova žiť sám. Osemnásť rokov som žila s rodičmi. Ďalších takmer dvadsať v manželskom zväzku. A teraz som bola sama.

To bolo pre môj presne nalinajkovaný život ako cesta toboganom. Následne hodená do vody. A že, plávaj, Viola. Plávaj. Preto som bola vďačná aj za spontánnosť, ktorú som v sebe náhle objavila.

Niektoré výzvy nového života sú skvelé.

To nové zariaďovanie, organizovanie a príjemné zmeny. Zariaďovanie si vecí len a výhradne podľa seba. Žiadne páry očí, ktoré ma kontrolujú a dávajú užitočné rady, o ktoré som nikdy nestála.

Ale boli tu tie nepríjemné veci.

Tie nové zvyky. Veľká manželská posteľ a jedna strana prázdna. Stále ustlaná, stále bez ľudského tela.

Chvíľu som uvažovala, že si kúpim len jednolôžkovú posteľ. Lenže vo veľkej spálni by vyzerala strategická a ja s ňou.

Ale teda nie som už ani tínedžerka a ani nedokážem existovať len na pár centimetroch. Kúpila som si teda manželskú posteľ. A po pár nociach na svojej pravej strane som si uvedomila, že keď sa nechcem týrať každý večer, musím sa naučiť spať uprostred postele.

Nešlo to ľahko. Mala som pocit, že plávam. Nebolo to pohodlné ani príjemné. Občas som sa musela presunúť na kraj a spustiť jednu nohu na zem. Robila som takzvané uzemnenie, ako pri opici, ktorú som však zažila asi len dvakrát v živote.

Ale s každým jedným dňom, vlastne nocou, sa veľa vecí menilo k lepšiemu.

Hoc nefungujúce manželstvo, ale predsa len to bolo manželstvo. A jeho súčasťou bola spoločná posteľ. Takmer až do posledného dňa.

Uvedomenie si toho, že môj život sa nekončí, bolo to najdôležitejšie.

Žiť sa musí.

Vstala som z postele a cestou na toaletu som si zapla kávovar. Z kabelky som vytiahla šálku, ešte raz ju poriadne umyla a vložila pod prekvapkávač. Už dlhšie som sa chystala kúpiť si kvalitnejší stroj, taký mercedes medzi kávovarmi. Ale nechcelo sa mi štu-

dovať recenzie a do predajne som sa v návale pracovných povinností nevedela dostať. Takže kúpa nového kvalitného kávovaru zostávala na úrovni túžob a na vrchole môjho To Do listu.

Na chvíľku som sa oprela chrbtom o kuchynskú linku a nastavila tvár jemným lúčom slnka, ktoré si hľadali cestu pomedzi oblaky chladného novembrového rána. Ešte včera bol október. Stačil jeden deň a začal sa nový mesiac.

Dnes sú Dušičky.

Vždy som ich mala rada. Tie cintoríny plné živých ľudí. Ktorí neplakali. Boli príjemne veselí. Spomínali na svojich blízkych len v dobrom, vyťahovali historky a slušne, s hlavou sklonenou k zemi, sa na nich chichúňali. V tento deň, na tomto mieste nebol nikto mŕtvy. Všetci boli s nami, oživení desiatkami spomienok rodín, ktoré sa stretli práve tu, hoci sa nevideli aj niekoľko mesiacov.

Hoci ja som išla k hrobom mojich rodičov, ani mne nebolo ťažko. Rada som sa s nimi rozprávala, povedala im, čo mám nové, alebo sa vyžalovala. Netvrdím, že neprišli slzy ľútosti, ale vedela som, že im je dobre a že sú stále spolu.

Horšie to bolo, keď som zrakom spočinula pri maličkom hrobe hneď vedľa. Vtedy boli moje oči zaliate slzami...

Napriek tomu som ten cintorín na Dušičky, plný ľudí a osvietený tisíckami sviečok, zbožňovala.

Do večera však bolo ďaleko a ja som sa potrebovala prebrať k životu.

Kontrolky na stroji prestali blikať, a to znamenalo, že môžem zapnúť zvolený program. Káva sa začala vlievať do šálky a jej omamná vôňa sa nenápadne začala šíriť izbami domu.

Do šálky som si vliala mlieko a vošla do obývačky. Na gauči už sedel môj kocúr.

Len čo ma zbadal, prerušil činnosť a so zadnou labkou vztýčenou k oblohe sa na mňa pozeral s jazykom vyrolovaným z malých úst.

„Akoby som ťa ešte pri tom nevidela. Hygiena musí byť,“ povedala som mu. „Pokračuj. Aspoň jeden z nás už bude k svetu,“ pobádala som ho a sadla som si na druhú stranu.

Kocúr položil zadnú končatinu na gauč, prižmúril oči a ležérne sa oprel o vankúš. Okamžite vyzeral majestátne a seriózne. Presne ako ďalší v rade rímskych cisárov.

Tiberius.

Pôvodne som uvažovala nad menom Vespasianus. Ale na toto oslovenie vôbec nereagoval. Tak som od tohto nápadu ustúpila a zostala som pri prvotnom nápade. Tiberius.

Tiberia som našla na ceste, malého, čierneho, schúleného, trasúceho sa od zimy alebo strachu. Bála som sa, že ho ktorékoľvek ďalšie auto prejde. Tak som zastala, naložila ho do auta a odvtedy sme boli nerozlučná dvojka.

Celkom príjemná náhrada za manžela v dome.

Nič odo mňa nechcel a nemusela som byť pred ním upravená.

Lúbil ma aj tak.

Pomaly sa presunul na gauči ku mne. Presne tým pomalým mačacím tempom, ktoré som mu závidela. Pretože ním dával najavo, že on určuje všetko. Tempo, spôsob a aj to, kedy. Položil si hlavu na moje stehno. Potichu začal priasť, a tak dal najavo, že je pripravený prijímať moju lásku a mojkanie. Keď to on nechcel, mohla som sa roztrhať.

No, v tomto to bol typický chlap.

4.

„**T**oto je najhorší začiatok novembra všetkých čias,“ zahundrala som a pevnejšie som sa chytila Matyldinho ramena. „Je kosa, hnusne mrzne, na chodníkoch sú celé mapy klzkých plôch. To nemohli posypať soľou, keď vedeli, že dnes sa sem nahrnie milión ľudí?“

Opatrne som uskočila pred ďalšou zmrznutou vodou a zľahka ťukla do staršieho pána kráčajúceho oproti. Slušne som sa ospravedlnila, hoci som započula tlmené: „Krava slepá.“

No maj v úcte starších. Zazrela som na neho a vôbec som sa za to nehanbila.

Ešteže má toho ujko pred sebou už menej ako za sebou.

„Ty si dnes čarovná. Také slniečko,“ zareagovala Matylda. „Čím si staršia, tým si inšpiratívnejšia.“

„Ale veď je úplne odporne. A tuto dedko, ktorý by si mal vychutnávať posledné dni na pozemskej púti, je navyše vulgárny. Určite je to vdovec. Tá jeho to zabalila a radšej umrela. A teraz jej odniesol na hrob hnusnú pestrofarebnú umelú kvetinu od Číňana. A babička, ktorá celý život milovala ruže a jesenné astry, sa v hrobe otočila a dúfa, že deda dajú deti spopolniť, aby sa zas drzo nerozkladal pri nej.“

„Tvoja analýza života a manželstva niekoho iného je obdivuhodná,“ zasmiala sa Matylda. No veľmi rýchlo zvažnela, pretože sa stretla s nepochopením u úplne cudzej ženy.

Cintorínom sa nieslo pietne ticho, dôstojne poprepletané tlmenou pravou a tradičnou smútočnou hudbou. Vo vzduchu bolo cítiť vôňu roztopeného vosku a miestami aj vlhkej hliny. Prekvapujúco. Pôda bola zamrznutá na kosť. Možno to bola len moja predstava. Vždy som na cintoríne vnímala vôňu hliny viac ako kdekoľvek inde.

Celkový dojem narúšal pohľad na kontajner s odpadom navrhnutým do výšky hodnej Mount Everestu a ďalšie vrecúška a igelitky s vyhasnutými kahanami zavesenými na ňom.

„Však keď vidím, že je to plné, tak si ten bordel vezmem domov. Bože, ľudia sú prasce,“ zakliala som trochu hlasnejšie a vzbudila som tým ďalší nepatričný záujem okolia. Neprekážalo mi to. Aj preto som venovala dosť nepríjemný pohľad pánovi, ktorý sa tiež snažil narvať vrecko s vypálenými kahancami do preplneného kontajnera. Len čo zbadal plamene inkvizície v mojich očiach, vopchal odpad do tašky svojej partnerky, niečo jej tlmene povedal a spolu odkráčali preč.

Malý krok pre človeka, ale veľký pre ľudstvo.

Spokojne som pokývala hlavou a pokračovala v chôdzi k hrobu mojich rodičov.

„Mala by si si nájsť chlapa,“ prehovorila Matylda.

„Na cintoríne?“ úprimne som sa začudovala.

„Mám začať rozkopávať hroby?“

Sarkazmus som milovala a využívala som každú príležitosť na jeho použitie. „Nájsť si chlapa ty. Ja som už vydatá bola,“ pobádala som ju. „Navyše, manželstvo sa dosť preceňuje.“

„Blbost,“ ohradila sa prudko Matylda. „Ty si bola v manželstve nešťastná. Ale existuje gazilión párov, ktoré šťastné sú.“

„Takže gazilión vravíš,“ zasmiala som sa. Ten pomer sa mi vôbec nepáčil. Dlhodobý trend ukazuje, že rozvodovosť pribúda. A asi to nebude len tým, že

už pri najmenších prekážkach to pár zabalí a rozvedie sa. Na ženy sú kladené vysoké nároky. Majú byť vždy krásne, upravené, výkonné v práci, v posteli, pri sporáku. Najlepšie nemé a niekedy aj hluché. Na deti vždy a za každých okolností len príjemné. Nesmú mať bolesti hlavy, o menštruačných ani nehovorím. A ešte by si mali v tom nabitom programe pozornosti nájsť čas na šport, koníčky, rodinné výlety.

Vraj ženy kedysi vydržali viac ako tie dnešné. Rozmaznané.

Nesúhlasím.

Prudko nesúhlasím.

Áno, doba bola ťažká. Priveľa chudoby a takmer nulová demokracia. Desatčlenná rodina žila v dvoch izbách. Bola tam aj láska a ochota pomáhať. Ale ženy nerobili v továrňach na dve – tri zmeny, nerobili cez víkendy. Neťahali šichty v práci a ďalšie doma. Nekládli sa nároky na ich vzťah. V štyridsiatke vyzerali staršie o dvadsať rokov a v päťdesiatke umierali.

Nebola to ľahká doba. Žena sa musela postarať o päť aj viac detí. Ale dnešné ženy to nemajú o nič ľahšie. Áno, ten prístup k polotovarom, ku kuchynským pomocníkom, k vysávačom a autám. Tie však musí niekto obsluhovať.

Deti sa kedysi hrali samy. Dnes majú krúžky, na ktoré s nimi treba chodiť. Čas uteká a ten, ktorý doma zostáva na bežnú prevádzku domácnosti, sa kráti.

Joj, veľmi som sa hnevala na neprávosti na ženách. Ako sú označované za slabšie pohlavie, pritom toho vydržia viac, ako si samy o sebe myslia.

„Bože môj, Lola. Prestaň byť taká negatívna. Myslela som si, že rozvod ťa nakopne a začneš sa viac usmievat’.“

„Ale veď ja sa usmievam,“ rozhodila som rukami, aby som udržala rovnováhu, pretože som v zápale rozhovoru prestala sledovať miesta, na ktoré stúpam.

„Si jediná osoba na svete, ktorá sa dokáže potknúť na rovnej zemi,“ skonštatovala Matylda, keď som pohľadom preskenovala chodník, na ktorom som naozaj nenašla nič rušivé.

„To nie je pravda. Je to dedičné. Spomeň si na moju mamu.“ Pozreli sme sa na seba a dosť nahlas sme sa rozosmiali, čo na chvíľu pobúrilo naše okolie.

„Tvoja mama bola expert. Čudujem sa, že sa pri tom nikdy nedolámala.“

„To je rodinné tajomstvo,“ žmurkla som a vtedy som si uvedomila, že už stojíme pri hrobe mojich mŕtvych rodičov, zatiaľ čo pri ňom stáli živí rodičia Matyldy.

„Ach, Violka,“ zvolala jej mama, len čo ma zbadala. „Stále tomu nemôžem uveriť. Príliš skoro odišli.“

Touto vetou sa začínalo každé naše stretnutie na cintoríne. Už päť rokov.

„Príliš skoro, teta Marika,“ zopakovala som. „Tak veľmi mi chýbajú. Tak veľmi ich teraz potrebujem,“

dodala som so slzami v očiach. Tak ako vždy som pocítila silné zovretie okolo ramien. To sa Matylda, jej mama aj otec vrhli na mňa a skryli ma vo svojich objatiach. Na chvíľu som sa opäť cítila ako dieťa, v náručí milujúcej rodiny, oslobodená od všetkých starostí a útrap dospelosti.

Spoločne sme na hroby položili sviečky a v tichosti sme tam stáli ešte niekoľko minút.

Prach si a na prach sa obrátiš.

Neustále mi táto veta znela v ušiach.

Bola taká pravdivá, až z nej mrazilo.

Taký krátky čas máme vymedzený na tejto zemi a tak ho mrháme na zbytočnosti.

Hnev.

Urážky.

Vojny.

Láska má predsa viacero podôb. Nemusí byť len medzi dvoma ľuďmi. Láska je taký široký pojem. Je to vlastne dobro.

Zamilovaní ľudia sú láskaví. Čiže nie len zaláskovaní. A láskaví ľudia konajú dobro.

Asi by som si naozaj mala nájsť chlapa. Dať môjmu životu druhú šancu.

Veď som sama ako prst.

Nechcem byť sama až do smrti, kým aj mňa nepoložia vedľa rodičov.

„Ideme?“ vyrušila ma z úvah Matylda.

Prikývla som.

Dnes ozaj nebolo príjemne.